

LATVIJAS DALĪBAI NATO 15

Šogad spēcīgākā militārā alianse pasaulē – Ziemeļatlantijas līguma organizācija jeb NATO, atzīmēs 70 gadu jubileju. NATO tika nodibināta, kad Eiropā bija nolaidies dzelzs priekšgars un demokrātiju un brīvību apdraudēja padomju komunistiskais režīms. Aukstā kara beigas deva cerību, ka pasaule mainīsies un starptautiskajai kārtībai vairs nebūs radikālu izaicinājumu. Tomēr pēdējo gadu notikumi Eiropā – Krimas pretlikumīgā okupācija un aneksija un Krievijas agresija Ukrainas austrumos – apliecina, ka NATO pastāvēšana ir nepieciešama vairāk nekā jebkad agrāk. Latvija kopš neatkarības atjaunošanas vēlējās nostiprināties Eiroatlantiskajā vērtību un drošības telpā. Mums tas ir izdevies!

Šogad atzīmējam 15 gadus kopš kļuvām par NATO dalībvalsti. Latvija ir aktīvs un uzticams NATO sabiedrotais un pilda savus pienākumus. Kā NATO dalībvalsts Latvija piedalās lēmumu pieņemšanā visaugstākajā līmenī, kas tieši ietekmē Latvijas drošību. Latvija bauda iepriekš valsts vēsturē nebijušas drošības garantijas, taču dalība Aliansē nozīmē arī nopietnas saistības. Tādēļ Latvija, rūpējoties par savu drošību un būdama atbildīgs sabiedrotais, piedalās NATO operācijās, nodrošina nepieciešamo uzņemto valsts atbalstu sabiedroto karavīriem Latvijā, kā arī iegulda aizsardzībā 2% no IKP, tādējādi pildot kolektīvi pieņemtos lēmumus.

No nacionālās un reģionālās drošības aspekta Latvijas interesēs ir veicināt turpmākus Alianses kolektīvās aizsardzības praktiskos pasākumus reģionā. NATO Gaisa telpas patrulēšanas operācija un NATO kaujas grupu izvietojums, kā arī NATO Spēku integrācijas vienības izvietošana Latvijā ir redzamākie NATO klātbūtnes un sabiedroto sniegtā atbalsta apliecinājumi.

Latvija ir ieinteresēta spēcīgā NATO un tādēļ arī turpmāk aktīvi atbalstīs Alianses spēju stiprināšanu un pārveidi, lai spētu efektīvi reaģēt uz 21. gadsimta izaicinājumiem.

Foto: Ārlietu ministrija

Edgars Rinkēvičs
Latvijas Republikas ārlietu ministrs

LATVIJAS ĀRLIETU
DIENESTAM 100

Latvija ceļā uz iestāšanos NATO

1991 20. decembris

Foto: NATO

NATO sadarbībai ar potenciālajiem partneriem izveido **Ziemeļatlantijas sadarbības padomi (NACC)**. NACC dibināšanas sesijā Briselē piedalās arī Latvija, tādējādi kļūstot par šīs padomes dalībvalsti

1994 14. februāris

Foto: NATO

Latvija pievienojas programmai **Partnerattiecības mieram**, kas sniedza iespēju saņemt NATO civilo un militāro speciālistu konsultācijas, palīdzību un praktisku atbalstu aizsardzības sistēmas attīstībai. Dokumentu NATO galvenajā mītnē Briselē paraksta Ministru prezidents **Valdis Birkavs**

1995 aprīlis

Saeimā pieņemtajā "Latvijas Republikas ārpolitikas koncepcijā" iestāšanās NATO tiek minēta kā viens no **prioritārajiem ārpolitikas virzieniem**

1995 13. decembris

Foto: NATO

Latvija piesaka gatavību piedalīties NATO vadītajos **Miera īstenošanas spēkos (IFOR)** un paraksta Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalstu un valstu, kas piedalās programmā Partnerattiecības mieram, **līgumu par bruņoto spēku statusu (SOFA)** un tā papildu protokolu

1996 3. aprīlis

Latvijas pirmā **miera uzturēšanas vienība** ierodas Bosnijā un Hercegovinā

1992

1993

1994

1995

1996

1992 11. maijs

Foto: Ārlietu ministrija

Latvijas Republikas ārlietu ministrs **Jānis Jurkāns** apmeklē NATO galveno mītni Briselē

1995

Foto: Ārlietu ministrija

Sākot no 1995. gada, Latvija piedalās NATO **Partnerattiecības mieram Plānošanas un pārskata procesa (PARP) programmā**, lai labāk sagatavotos bruņoto spēku kopīgajām operācijām

1995 15. maijs

Lai pastiprinātu sadarbību ar NATO, bijušais Latvijas Republikas aizsardzības ministrs **Jānis Trapāns** tiek iecelts par īpašo uzdevumu ministru pie NATO un Rietumeiropas Savienībā

1996 janvāris

Saeima apstiprina lēmumu piedalīties NATO **Miera uzturēšanas misijā** bijušās Dienvidslāvijas teritorijā

1996 19. aprīlis

Latvija iesniedz **Līguma par bruņoto spēku statusu (SOFA)** un tā papildu protokola ratifikācijas instrumentu

1997 30. maijs

Latvijas delegācija ārlietu ministra **Valda Birkava** vadībā piedalās Eiroatlantiskās partnerības padomes (EAPC), kas ir Ziemeļatlantijas sadarbības padomes pēctece, dibināšanas sanāksmē Sintrā, Portugālē

1998 16. janvāris

Foto: Ārlietu ministrija

Vašingtonā tiek parakstīta **Partnerības harta** starp ASV, Latviju, Igauniju un Lietuvu

1998 15. oktobris

Latvijas Valsts prezidents **Guntis Ulmanis** NATO galvenajā mītnē Briselē iesniedz Latvijas plānu integrācijai NATO

2000 18.–19. maijs

Foto: Ārlietu ministrija

Ārlietu ministrs **Indulis Bērziņš** Viļņā piedalās NATO kandidātvalstu ārlietu ministru sanāksmē ar NATO ģenerālsekretāru, lai apspriestu NATO tālāku paplašināšanos. Tiek pieņemts Viļņas paziņojums par nepieciešamību turpmāk koordinēt deviņu NATO kandidātvalstu sadarbību. 2001. gada maijā Viļņas grupai pievienojas Horvātija.

2002 5.–6. jūlijs

Rīgā notiek NATO kandidātvalstu galotņu sanāksme "**Rīga 2002: tilts uz Prāgu**"

1997

1998

1999

2000

2001

2002

1997 8.–9. jūlijs

Foto: NATO

NATO samitā Madridē tiek pieņemts nozīmīgs lēmums paplašināt **NATO Austrumu virzienā**. Pirmās valstis, kas pievienojas NATO pēc PSRS sabrukuma – Čehija, Polija un Ungārija (1999. gadā)

1998 22. aprīlis

Foto: Ārlietu ministrija

Latvijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks **Imants Viesturs Lieģis** iesniedz akreditācijas vēstuli NATO ģenerālsekretāram. Latvija nodibina pilnu diplomātisko pārstāvniecību NATO

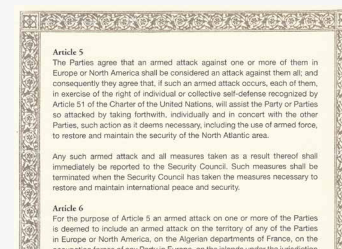
1999 23.–25. aprīlis

Foto: NATO

NATO samitā Vašingtonā, ASV, Latvijai un pārējām astoņām kandidātvalstīm NATO piedāvā izstrādāt **Rīcības plānu dalībai NATO (MAP)**. NATO kandidātvalstīm, t.sk. Latvijai, ik gadu jā sagatavo nacionālie plāni, kas atspoguļotu gatavošanos dalībai Aliansē

2001 11. septembris

Pēc teroristu uzbrukuma ASV pirmo reizi Alianses vēsturē tiek iedarbināts **NATO līguma 5. pants**

2002 21. novembris

Foto: NATO

Valsts prezidente **Vaira Vīķe-Freiberga** piedalās NATO samitā Prāgā, kur Alianses līderiem saka izcilu runu. Bulgārija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Rumānija, Slovākija un Slovēnija tiek uzaicinātas uzsākt sarunas par pievienošanos NATO. NATO izstrādā pretterorisma rīcības plānu

2002 26. novembris

Foto: I. Kļava

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs **Māris Riekstiņš** tiek apstiprināts par delegācijas vadītāju, lai nodrošinātu Latvijas piedalīšanos sarunās par iestāšanos NATO. Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs **Edgars Rinkēvičs** tiek apstiprināts par sadaļas "Aizsardzība" sarunu vadītāju. Sarunas notiek vairākos raundos

2003

Foto: J. Polkāns

Latvija uzsāk dalību lielākajā NATO operācijā Afganistānā – **Starptautisko drošības atbalstu spēku operācijā (ISAF)**. 2015. gada 1. janvārī to nomaina NATO padomdevēja, apmācību un atbalsta misija **Resolute Support**, kurā Latvija joprojām turpina dalību

2003 8. maijs

ASV Senāts vienbalsīgi ratificē Ziemeļatlantijas līguma pievienošanās protokolus, tādējādi paužot atbalstu septiņu valstu, arī Latvijas, uzņemšanai NATO

2003 4.–5. decembris

Foto: NATO

Ārlietu ministre **Sandra Kalniete** piedalās NATO ārlietu ministru sanāksmē Briselē, kas ir pirmā reize, kad kopīgi ar NATO dalībvalstīm un pārējām uzaicinātajām valstīm Latvija tiek pārstāvēta Ziemeļatlantijas padomes sēdē ārlietu ministru līmenī

2004 29. marts

Foto: I. Kļava

Latvija līdz ar citām topošajām dalībvalstīm Vašingtonā iesniedz iestāšanās dokumentus NATO un **oficiāli pievienojas Aliansei**. Latvijas dokumentus ASV valsts sekretāram Kolinam Pauelam pasniedz Ministru prezidents **Indulis Emsis**

2003

2004

Latvija NATO

2004 30. marts

Foto: Aizsardzības ministrija

NATO uzsāk **patrulēšanas operāciju gaisa telpā** virs Baltijas valstīm (*Baltic Air Policing*), izmantojot Zokņu gaisa spēku bāzi Šauļos, Lietuvā

2006 28. – 29. novembris

Foto: J. Mažeikis

NATO samits Rīgā, kur tiek pārrunāta Alianses vienotība, misija Afganistānā, Alianses paplašināšanās jautājumi, kā arī enerģētikas drošība. Rīgas samitā NATO ģenerālsekretārs nāk klajā ar paziņojumu, ka NATO reaģēšanas spēku izveide ir pilnībā pabeigta

2010 19.–20. novembris

Foto: NATO

NATO samits Lisabonā apstiprina alianses jauno Stratēģisko koncepciju “*Strategic Concept for the Defence and Security of the Members of the North Atlantic Treaty Organization*”. Ārlietu ministrs **Aivis Ronis** 2009. – 2010. gadā piedalās 12 padomnieku grupā (*wise-men group*) ASV Valsts sekretāres Madlēnas Olbraitas vadībā, uz kuru ieteikumu pamata top NATO Stratēģiskās koncepcijas dokuments.

2016 8.–9. jūlijs

Foto: NATO

NATO samitā Varšavā, reaģējot uz Krievijas prettiesisko Krimas aneksiju un agresiju pret Ukrainu, sabiedrotie lemj par militārās klātbūtnes stiprināšanu alianses austrumu flanga dalībvalstīs. Demonstrējot Alianses vienotību, tiek pieņemts lēmums katrā no Baltijas valstīm un Polijā izvietot bataljona lieluma daudznacionālu kaujas grupu. Kaujas grupas vadību Latvijā uzņemas Kanāda

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2004 2. aprīlis

Foto: NATO

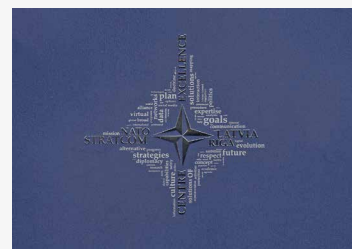
Pie NATO galvenās mītnes Briselē svinīgi tiek pacelts **Latvijas karogs**

2010 28. maijs – 1. jūnijs

NATO Parlamentārās asamblejas sesija Rīgā. Izskatāmie temati ir jaunās NATO stratēģiskās koncepcijas izstrāde, Alianses attiecības ar Irānu un Krieviju, NATO vadītā militārā operācija Afganistānā

2014

Rīgā tiek dibināts **NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centrs**, kas 2014. gada 1. septembrī tiek akreditēts kā starptautiska militāra organizācija, tās vadītājs ir bijušais Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs **Jānis Sārts**

2017 19. jūnijs

Foto: Aizsardzības ministrija

Svinīgā ceremonijā Ādažu militārajā bāzē tiek sagaidīta **NATO paplašinātā klātbūtne**

2018 1. jūnijs

Foto: R. Bambals

Latvijas delegācija NATO **pārceļas uz jauno NATO galveno mītņi** Briselē

2018 11.–12. jūlijs

Foto: I. Apine

NATO samits Briselē. Latvijai īpaši svarīgs ir samita laikā paziņotais lēmums par daudznacionāla divīzijas līmeņa štāba "Ziemeļi" izveidi Latvijā

2018 20. augusts – 2. septembris

Foto: Aizsardzības ministrija

Notiek Latvijas rīkotās **militārās mācības "Namejs 2018"**, kas ir lielākās kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas

2019 14. februāris

Foto: R. Bambals

NATO aizsardzības ministru sanāksmē Briselē parakstīts saprašanās memorands par **daudznacionālā divīzijas štāba "Ziemeļi" izveidi Latvijā.**

2018

2019

Foto: Aizsardzības ministrija